

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele surse a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Nr. 7759 Plen.

CONCURS

La institutul archidieceșan pedagogico-teologic din Sibiu este vacant un post de **profesor** în secțiunea *teologică*, pentru ocuparea căruia se e-scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Roman”.

Concurenții vor subșterne la Consistoriul archidieceșan concursurile in-struite cu următoarele documente:

- carte de botez, că sunt Români greco-orientali;
- testimoniu de maturitate;
- absolutoriu despre absolvirea cursului teologic.
- testimoniu de calificatiune profesorală, provăcut în statutul organic §. 122 p. 10 și în regulamentul pentru esaminarea candidaților de profesori la institutul pedagogico-teologic gr.-or. din archidieceșca Transilvaniei, votat în 1875;
- eventual alte momente recomandătoare.

Emolumentele împreunate cu acest post de profesor sunt cele normate în regulamentul seminarial § 3 punct b) și §. 4 punct 7 anume în primii trei ani de probă salariu 1600 cor. și 300 cor. bani de cuartir, ear' după definitivare salariul întreg normal.

Cererile întrate după expirarea termenului indicat nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința plenară a consistoriului archidieceșan, ținută la 12 August 1902.

Consistoriul archidieceșan.

Arme păcătoșe.

Sibiu, 1 Septembre n.

E supărat rău un patriot de prima ordine, — luat în sensul strict al șovinismului magiar, — din motivul, că guvernul actual ungar nu e destul de energic față cu mișcările politice ale naționalităților nemagiare din patrie, și nu pune odată capăt agitațiunilor, pe cari de altcum nimeni nu le vede, și cari numai în fantasia sa există. Și fiind-că ori-ce supărare trebuie să-și afle răsufliare pe o cale ôre-care, s'a pus și patrioul nostru să-și ușureze necazul într'un articol estrem de violent, publicat în numărul de Sâmbătă al ziarului kossuthist „Egyetértés”.

Lucruri grozave ne spune indignatul cetățean ungar în acest articol. Că agitatorii (naționaliști, bine înțeles) lucră pe întreaga linie cu o energie nebună, și că zi de zi se pot vedea astfel de aparițiuni, sub a căror influință Magiarul trebuie să-și facă palma pumn și să stea gata spre a lovi. Pentru-că în ciomnul patriotic îl silește să se aperi! Dar' îi lipsesc mijlocele de apărare, fiind-că neputința puterii de stat ungare n'a fost nici când atât de evidentă ca acum! —

Ne oprim aici, pentru-că într'ade-văr lucruri mari ne spune scriitorul articolului, pe cari trebuie să le precizăm bine. S'ar crede, după spusele sale,

că întreaga țară e în ferve, că toate naționalitățile nemagiare stau gata să pună mâna pe ce pot, pentru a ataca formal pe conlocuitorii magiari, cari earăși stau gata de apărare, cu pumnul ridicat, — dar' guvernul nu-i lasă!

Ne permitem o întrebare: unde s'au întâmplat astfel de lucruri, în care parte a țării?

Unde au luat mișcările naționaliste astfel de dimensiuni, în cât Magiarii să fie siliți a-și face palma pumn, pentru a lovi în cei-ce atentat fac la pacea internă a țării și la liniștea compatrioților magiari?

Pentru-că noi nu știm nimica despre toate acestea, ci știm chiar contrariul: că nici-când mai liniștite și mai răbdurii n'au fost naționalitățile nemagiare din patria acésta comună ca tocmai acum.

Atunci de ce supărarea cea mare și de ce alarmarea nemotivată a opiniei publice magiare?

De ce se samănă ură pe calea presei în contra nemagiarelor, când acestia bună înțelegere vreau cu Magiarii, cu cari în bună înțelegere au trăit și până acum?

De ce se spun neadevăruri publicului cetitoriu magiar din partea presei magiare, când datorința presei e să stabilească și să apere adevărul?

Și astfel de întrebări am pute să mai punem multe, foarte multe. Dar' nu le punem, pentru-că ne cunoștem ômenii și cunoștem scopurile pe cari le urmăresc.

Scopul articolului, din care am dat numai grațiositățile cele mai puțin înveninate, ear' pe celelalte le lăsăm să se delecteze publicul cetitoriu magiar singur în frumșeța lor, este, a face propagandă și a pregăti opinia publică magiară pentru revisuirea sau pôte abrogarea legii de naționalități, cea atât de urgisită din partea șovinismului magiar, legea care ne dă și nouă unele drepturi, pe cari însă nimeni nu ne lasă să le folosim.

Și cum știut este, că legea de naționalități a fost adusă la espresa dorință a Monarhului, trebuie căutate și inventate motive, pentru-ca și coróna să se învoiască la modificarea sau abrogarea ei. De aceea, fantasia scriitorilor magiari află, că naționalitățile nemagiare se mișcă în direcție contrară unității și integrității statului, află că au devenit periculoșe pentru pacea internă a țării, și le pun toate acestea pe hârție nu pentru-că ar fi adevărate, căci nu sunt adevărate, ci pentru-ca publicul cetitoriu magiar să se revolte și să pretindă stergerea legii numite, și mai mult pentru-ca să se revolte și *Viena*, și să facă pe plac șovinismului magiar, acceptând și din a sa parte necesitatea stingerii legii de naționalități.

Eată cu ce arme luptă presa magiară în contra pacinicelor popóre nemagiare din statul ungar! Dar' Monarhul își cunoște foarte bine credincioșele sale popóre și cunoște foarte bine și felul de a duce luptă politică a gazetarilor magiari, și astfel șovinismul magiar nu-și va ajunge scopul. Remâne însă, că armele folosite de șovinistii magiari nu sunt arme cinstite, și ne dore foarte mult că trebuie să facem acésta constatare.

Legea de naționalități. S'a început de nou góna în contra legii de naționalități, în forma unei petițiuni trimise dietei ungare din partea comitatului *Pojon*, care se plânge, că printr' pacinica poporațiune slovacă din acel comitat tot mai mult se simte efectul acțiunii păcătoșe a agitatorilor naționalisti, cari ales pe calea presei bagă ură de răsă, de clasă și naționalitate în inima poporului de rind slovac. Și fiind-că agitatorii stau pe teren legal, putându-se provoca la legea de naționalități, comitatul *Pojon* cere modificarea legii de naționalități, ca agitatorii să nu se mai afle pe teren legal. (Ați văzut logică?) Ițeta se va ocupa cu cuprinsul petițiunii pe la mijlocul lui Octombre, (așa ne spun ziarurile magiare) și probabil o va trece la dosar, cum a făcut cu cele din trecut (zicem noi) pentru-că de, — sunt cam acri strugurii.

Conferența interparlamentară care era să se țină anul acesta la Viena, în luna Septembre, a fost amânată întâiu pe Octombre, ear' în urmă a fost revocată de tot și grupurile parlamentare au fost avizate că nu se va ține de loc. Intruarea ei se va face deci abia la tótna anului viitoriu. Că unde, încă nu se știe. E invitată la *București*, *Berlin* și *Lisabona*. Comitetul central ve decide, că unde să fie convocată. Motivul revocării se zice că e următorul: Membrii parlamentului austriac voiau să pună în discuție și raporturile interne politice din Austria în conferența interparlamentară, lucru pe care guvernul austriac nu l'potea admite. Și după ce tratările purtate cu fruntașii partidelor politice n'au dat nici un rezultat favorabil, a insistat pe lângă *revocare*, ceea-ce a și urmat.

Pactul. Un ziar mare și cu mare trecere din Germania („Münchener Allgemeine Zeitung”), e în măsură a ști și a pute comunica publicului cetitoriu următoarele interesante lucruri cu privire la reînnoirea pactului vamal-comercial dintr' Austria și Ungaria:

— „Sórtea pactului — scrie numitul ziaru într'un număr mai recent, — trebuie să fie decisă până la 10 Septembre, fiind-că atunci se încep manevrele cele mari, ear' domnitoriul, amăsurat usului vechiu, dorește ca până atunci toate afacerile mai însemnate de stat să fie rezolvate în mod final. Până la 10 Septembre trebuie să se știe deci, dacă s'au putut înțelege cele două guverne asupra vreunui provisoriu barem, sau apoi pertractările lor au rămas fără rezultat și domnitoriul vine pus în poziția de a *însărcina alte guverne cu rezolvarea chestiei*? Pentru-că dacă până la 10 Septembre pactul nu se face, e *inevitabilă criza ministerială*, și anume în ambele state ale monarhiei, pentru-că e de neînchipuit, că numai un guvern să-și cêră demisionarea, pôte chiar acela, care ține mai cu tărie la interesele statului. Dar' e aproape sigur, că până la 10 Septembre pactul va fi legat, pentru-că așa se vorbește, că între cele două guverne numai cu privire la tarifa vamală mai sunt divergențe mici de păreri, ear' pentru atâta ar fi într'adevăr de neînțeles să ajungă trêba la frângerea pâinii”.

Va să zică, este speranță, că în chestia pactului în curând se va face lumină. E și timpul! De altcum tratativele între cele două guverne se continuă. Spre scopul acesta prim-ministrul austriac Dr. *Körber* a sosit astăzi la Budapesta însoțit de ministrii de resort și de referenții sei, și încă astăzi s'a început de nou schimbul de păreri.

Regele Italiei în Berlin.

O nouă întâlnire de domnitori. Regele Victor Emanuel al Italiei e ôșpele împăratului Vilhelm al Germaniei, căruia i-a făcut vizită de etichetă la Berlin, vizită dictată de raporturile amicale cari există de multă vreme între aceste două case domnitoare.

Dar' are și importanță politică visita acésta a tinărului rege italian la curtea de la Berlin, de-și nu importanța pe care a avut-o visita sa făcută în Iulie la Petersburg. Pentru-că atunci era vorba de o apropiere, de legarea unor raporturi nou neesistente, amicale între Italia și statele cari formeză dubla alianță: Rusia și Franța, și de netezirea drumului, pentru-ca chestiunea balcanică și cea adriatică să fie rezolvate, — când le va sosi timpul, — amăsurat intereselor Italiei; pe când întrevăderea de la Berlin nu e alta de cât sigilarea de nou a triplei alianțe, despre care lumea știa că există, pentru-că nu e mult de când a fost reînnoită de către puterile interesate, în tótă forma și regula. Și cum și toastele rostite la Berlin din partea celor doi domnitori se învîrtesc în jurul alianței acésteia, e de creșut, că visita n'a avut alt scop de cât respirarea bănelilor, că tripla alianță n'ar mai avé însemnătatea din trecut.

Regele Italiei a sosit Mercuri la orele cinci în Potsdam. La gara frumos împodobită l'a primit împăratul *Wilhelm* cu mai mulți membri ai familiei imperiale, cancelarul de *Bülow*, mareșalul *Waldersee* și dignitarii înalți ai statului.

La intrarea trenului în gară trupa a dat onorurile militare, ear' musica a intonat imnul italian. Intrevăderea celor doi suverani a fost foarte cordială. Monarhii s'au îmbrățișat și sărutat de mai multe-ori. Ambii suverani, după prezentările suitelor, au trecut pe dinaintea frontului companiei de onóre.

Împăratul și Regele s'au urcat apoi în trăsurile curții, din cari una era ocupată de *Prinetti*, ministrul de externe al Italiei, și de *Bülow*, cancelarul german.

La castelul regal, Regele a fost întâmpinat și salutat de bunăvenire de Împărătesă, încunjurată de princesele casei imperiale.

Pe drum suveranii au fost aclamați cu entusiasm din partea mulțimei imense.

În ziua următoare, Joi dimineață, Împăratul Vilhelm și Regele Victor Emanuel au mers la Berlin, pentru a visita Capitala imperiului german. În cortegiul Suveranilor se aflau Împărătesă, moștenitoriul, membrii familiei imperiale, cancelarul *Bülow* și ministrul *Prinetti*.

Majestățile Lor s'au dus direct la Siegesallee unde au fost întâmpinați de membrii municipalității.

În alocațiunea sa, primarul orașului salutând de bună venire pe regele Italiei, a zis că visita regală este o nouă probă despre hotărîrea luată de a se menține necurmat alianța Italiei cu Germania și Austro-Ungaria.

Regele a fost întâmpinat pretutindeni cu aclamațiuni.

S'a dat apoi prânz de gală la palat, cu care ocaziune împăratul a rostit următorul toast:

„Dacă te salut, Majestate, din adâncul inimei, nu o fac acésta numai supunându-mă formelor cavaleresti, ci o fac după convingerea cea mai adâncă a inimei mele. Te salut, Majestate, din adâncul inimei ca pe fiul *cavalerescului Umberto*, cel fără frică și care nu cunoștea pedeci, cel care a păstrat din tot sufletul amicitie și alianță față de mine,

— ceea-ce a făcut și față de răposatul meu părinte. — Până trăesc îi voi păstra grațitudine și îi voi păstra memoria lui sacră.

„Te salut, Majestate, ca pe domnitorul frumoasei Italie, care azi este lumina popoarelor, feta artei, culturii și a poeziei.”

„Te salut, Majestate, ca pe fidelul aliat al nostru și al amicului nostru preaiubit Francisc Iosif I. și rog pe Dumnezeu, ca să întărească această alianță, care ține în echilibru pacea popoarelor europene, această alianță, care și acum, ca și înainte cu 16 ani, s'a învârit și stă să vegheze pacea Europei. Întraga mea patrie strigă aclamând: „Să trăiească regele Italiei! hurra, hurra, hurra!”

Regele Victor Emanuil a răspuns cu următorul toast la vorbirea împăratului:

„Simțământul de alipire ce Majestatea Ta s'a îndurat a dovedi față de persoana mea, de Casa de Savoia, de poporul italian, e prețioasă chizărie a amicitiei ce o împărtășesc din tot sufletul. Imi aduc și eu aminte cu mare emoțiune de acea amicitie și legătură ce era între marii noștri părinți. Cu această și cu acest fel de amintiri doresc a se înprospăta amicitia cea mare ce era între Casele de Hohenzollern și Savoia și între poporul german și italian. Cu această dorință ridic paharul și beau pentru sănătatea Majestății tale, a M. Sale Imperătesei și pentru Germania, care în centrul Europei e un far luminător al păcii. Trăească M. Sa împăratul și regele Vilhelm II.”

Chestiuni școlare.

Constatări făcute cu ocaziunea examenelor de Ioan Paicu, învățătoriu.

În scopul de-a atrage atențiunea colegilor încă de pe-acum asupra unor scăderi didactice, ce se observă în multe din școlile noastre, scăderi provenite parte din nepriceperea sau comoditatea noastră, parte din împrejurări neatârnatore de voința cuiva, dar căroră în armonie lucrând le vom seca rădăcina cu ușurătate, imi permit a espune câte ceva din puținele însemnări ce am putut face cu ocaziunea asistării mele, ca delegat, în mai multe comune la examenele anuale.

Spiritul observator puțin ajutoriu mi-ar pute da pentru a pune pe hârtie experiențele ce le poți face în decursul unei examinări de 3—4 ore! Imi dă însă atențiunea încordată, cu care am urmărit observările ce se făceau asupra fie-cărui examen și îndrumările ce se dădeau fie-cărui învățătoriu de unul dintre cei mai competenți bărbați ai noștri în materie de pedagogie...

Fondul intelectual, forma estetică și vioiciunea în care ni-se prezentau elevii, apoi ajustarea școlii, spiritul de disciplină ce domnea într'însa, tactica învățătorului și alte multe asemenea părți caracteristice ale unei școle, ni-a arătat cam 3 feluri de scăderi și anume:

1. Scăderi de natură administrativă.
2. Scăderi de natură materială, și
3. Scăderi didactice.

Să le analizăm pe rând! Învățătoriu, pe lângă alte multe însușiri bune despre cari vorbirăm cu altă ocaziune, dacă dorește să aibă viață liniștită și greaua sarcină să-i fie mai puțin simțită, trebuie să fie și un administrator regulat.

Dacă nu vei lua ca învățătoriu măsurile legale și în special pedagogice pentru frecventarea regulată a prelegerilor; dacă amenzi pentru absenții nu se aplică ast-feliu, în cât părinții se simtă imediat efectul aceluia; dacă mobilierul, arhiva, biblioteca școlară și chiar înșăși zidirea ca atare, vor fi în neorânduială, miserie și murdărie; dacă premiile și promovările (unde se obi-cinuesc) nu se fac la timp și conform individualității și vredniciei elevilor; dacă disciplina pedagogică și școlară nu se ține cu destulă severitate; administrația școlară e iregulară, și mai presus de ori-ce îndoială, scusele tale — ca învățătoriu — în urma unui examen slab, prea puțin corespunzător, cum și ale preotului — ca controlator, — nu vor pute fi documentate prin nimic.

Iată deci demonstrat adevărul aserțiunei, că — „forma atacă fondul”.

Ear' dacă mai știm și aceea, că poporul nostru are aplecare să reclame contra învățătorului în feliuri și chipuri, cu — și fără

causă: Ar fi o lășitate morală, dacă, în interesul propriu, nu vom cerca să ne scutim de „vânturi reci” și „sudori reci”.

Și prin ce modalitate ne vom pute feri de înșurcături față de reclamanți și de impas față de superiori, dacă nu prin o esactă și conștientă purtare a condicelor școlare, precum: *Matricula, Protoc. de clasif. și absenții și a ziariului școlar*?

Deci, o censură administrativă cum nu se poate mai regulată, e imperios reclamată de natura lucrului!!

Din punctul de vedere al lipsei obiectelor și recuisitelor de învățământ, scăderile sunt cu atât mai mari și mai multe.

Remediul de îndreptare în privința acestei nu se poate pretinde singur de la învățătoriu. Că în cas de sărăcie se pot cere recuisite școlare de la Ministru, este știut. Ceea-ce voiu să accentuez cu această ocaziune este, că comunele politice speséză bani destui pe câte tôte! — Adresându-ne deci reprezentanților comunale cu rugarea de-a da ceva și pe sama școlii cu scopul de-a o pute înzestra cu cele trebuincioase, sunt de credință, că în cele mai multe casuri am fi ajutorai. Se înțelege de sine, că ne vom feri a pretinde sume cari ar întrece ori-ce bunăvoință. Și în special, dacă nu vom fi satisfăcuți la prima încercare, să n'aruncăm „școlinței” și „cenușă”, căci modesti și cu cuvință purtându-ne, nu e eschisă posibilitatea a nu fi mulțamiți după a doua, sau chiar a treia încercare! (Va urma).

O alegere de învățătoriu.

25 August n.

Legea noastră fundamentală bisericească-scolară, *Statutul organic*, cum și Regulamentul școlar, dă dreptul credincioșilor noștri de pretutindenea să-și aleagă liberi și după plac pe preotul și pe învățătoriu lor.

În cele următoare voiu schița în liniiamente generale cum credincioșii din comuna noastră *Porumbacul sup. răs.* (tractul Avrig) în Dumineca din 11/24 Aug. a. c. n'au voit a se folosi de dreptul ce li-l garantează legile bisericesci-școlare din vigore, ci contrar acestora, au s'evârșit cu totul alta, ceea-ce numai spre onore nu le poate servi.

Pentru postul de învățătoriu vacant, publicat în Nr.ii 70, 71 și 72 ai „*Tel. Român*”, s'au arătat în termenul legal doi concurenți, ambii cu calificațiune în regulă, anume Georgiu Bănciu din loc și Georgiu Jugărean din parochia vecină Porumbacul superior apusan.

În Dumineca amintită s'a prezentat în fața locului înaintea sinodului par. electoral protopopul tractual Ioan Căndea, de față fiind pe lângă parochul local Nicolau Solomon încă și câțiva preoți și învățători din comunele învecinate.

După-ce însuși domnul protopresbiter s'evârșește cele prescise la invocarea Duhului sfânt, într'o vorbire frumoasă și la înțelesul tuturoră predată, arată sinodului însemnătatea momentului, invitându-l, ca în frățescă conțelegere să îndeplinească lucrarea ce-i stă înainte.

Vorbirea domnului protopresb. a fost ascultată cu plăcere; dar' pofta de a zădărnici alegerea se vedea deja de la început pe fețele multora din cei întruniți.

După terminarea vorbirii urmând deschiderea sinodului, câțiva gălăgioși erump în strigăt, „nu ne trebuie învățător definitiv”.

Insuși de curând alesul primar comunal Nicolae Popeanăș, care se vede a fi prea interesat, din cauza fiului său, Vasile Popeanăș, cădută din l. magiară la calificațiunea din Iunie a. c., îndemnă sinodul, ca definitiv să nu aleagă, „fiind-că n'avem isvóre de unde să plătim pe învățător”; pe când scopul vedit era, ca să se amâne alegerea până la anul viitor, când va pute concura și fiul său. Îndemnă deci pe alegători, ca să primescă concludul luat de comitetul par. inițiat tot de el, și să aleagă pe concurentul George Bănciu, dar' numai provisor pe un an.

Protopopul vedit că încercarea de a alege definitiv nu o poate duce la îndeplinire, a rămas pe lângă propunerea primariului și a pretins, că despre acesta să se iee protocol în sinod, ca să se pótă așterne Venerabilului Consistoriu.

Dar' înzadar, căci majoritatea nici la acesta nu s'a mai învoit acum, de ore-ce primariul, sub cuvânt, că alesul în mod provisoriu G. Bănciu, nu primesce să fie ales; (ceea-ce earăși a fost numai o scornitură, căci alesul declarase în fața sinodului, că primește alegerea, fie și provisorie) ceea să nu se facă nici un protocol, fiind-că n'a fost alegere.

Astfel se începe o larmă, ca și care rar s'a mai putut vedé undeva, și care a durat preste 2 ore, ear' neobositul protopop, cu o paciență de fer sta în fruntea lărmuitorilor și încerca să i domolească spre a pute totuși lua vr'o deciziune în acest obiect.

Din gălăgia începută s'a născut apoi altă idee, că adevă nu le mai trebuie pe alesul Bănciu, ci pe al doilea concurent G. Jugărean, cu care primariul începuse a se da la târguială în biserică, capacitându-l să primescă postul mai ieftin, însă de la acest lucru nepermis l'a oprit dl protopop.

În acest timp luându-se protocol despre instituirea provisorie a lui Bănciu, bărbații de încredere au refuzat subscrierea protocolului, și pretindeau acum earăși alta, anume să se cêră de la Ven. Consistoriu un individ străin, dar' provisor.

Acesta a fost tristul rezultat al alegerii de învățătoriu în *Porumbacul sup. răs.* I-am vedit decurgerea cu ochii și fôrte m'am întristat.

Am zis în mine: de ce trebuință mai sunt și ș-fii din Stat. org. și din Regl. școlar, dacă credincioșii noștri astfel se știu folosi de dreptul ce li-l garantează legea noastră bis. școlară, în cât contrar legii abuzează de dreptul ce l' au, în urma seducerilor — și din motive curat personale??

De ani de zile se publică concurs pentru întregirea definitivă a acestei stațiuni învățătorești și acum când sunt concurenți, omienii nu aleg. De aceea ași fi de părerea, că de astădată Preavenerabilul Consistoriu archidieceșan, spre a pune capăt abuzurilor aici în comuna noastră, pe candidatul Georgiu Bănciu se-l numescă învățător definitiv, ceea-ce ar servi și altora drept învățătură.

Neinteresat.

„Asociațiunea.”

Convocare.

Adunarea generală anuală a despărțământului XXVII (Cohalm) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se va ține în ziua din 25 August st. v. în Cohalm la 2 ore p. m. în pavilionul de la hotelul „Sóre” eventual în șola gr. or. cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării prin president.
 2. Raportul comitetului despre activitatea despărțământului în anul expirat.
 3. Raportul cassariului.
 4. Raportul bibliotecariului.
 5. Esmiterea unei comisii cenzurătoare a rapórtelor de sub pct. 2. 3. 4.
 6. Esmiterea unei comisii pentru acuirarea de membri noi și încassarea taxelor.
 7. Distribuirea premiilor la patru învățăcei meseriași.
 8. Disertațiuni, cari sunt a se anunța presidiului cu 24 ore înainte de adunare.
 9. Alegerea a doi reprezentanți ai despărțământului la adunarea generală a Asociațiunii.
 10. Presentarea unui proiect de budget pe 1903.
 11. Raportul comisii cenzurătoare de sub Nr. 5.
 12. Eventuale propuneri pentru înaintarea intereselor Asociațiunii.
 13. Esmiterea a 3 membri pentru verificarea procesului verbal.
 14. Încheierea adunării prin presidiu.
- La această adunare se învita cu tot respectul întregă inteligență și poporul românesc din jurul Cohalmului, cum și toți binevoitorii și sprijinitorii Asociațiunii, — cu un cuvânt toți aceia cari doresc prosperarea în cultură a neamului românesc.

Cohalm, la 6 August 1902.

Ioan Bercan
v. președinte.

Jeronim Buzea
notariu.

Avis.

Adunarea generală a „Societății pentru crearea unui fond de teatru român” se va ține în zilele de 7 și 8 Septembrie st. n. în acest oraș conform programului publicat în ziarele noastre.

Subscrisul comitet își ia voie a învita cu dragoste românească și pe acesta cale întreg publicul român, ca să iee parte la acele festivități în număr cât mai însemnat. Tot-odată venim a ne ruga cu tótă căldura, ca toți doritorii de a participa să binevoiască a se anunța de cu bun timp, dar' negreșit până în ziua de 5 Septembrie, la subscrisul comitet, care să pótă face îngrijire de încuarterare potrivită, observând, că pentru ori-ce inconveniente — obicinuite de altfel la ocaziuni, de aceea, — provenitóre din întrelăsarea anunțării la timp, comitetul nu pótă lua nici o răspundere.

Bistrița, la 27 August 1902.

Pentru comitetul arangiator:

Gerasim Domide Dr. Victor Onișor
president. secretariu.

Masa studenților.

Pentru ocuparea locurilor devenite vacante la „Masa studenților” de la institutul „Albina” se publică concurs.

Acei studenți de naționalitate română, cari doresc a fi admiși la această masă, au să-și înainteze la direcțiunea institutului până la 10 Septembrie st. n. a. c. la 12 ore a. m. cererile instruite cu următoarele documente:

1. Atestat de botez.
2. Atestat despre averea părinților.
3. Testimoniu ultim școlar.
4. Atestat de primire în una din școlile medii din Sibiiu.

Pentru orientarea concurenților și pentru evitarea speselor zadarnice împreunate cu ajustarea cererilor cari din capul locului nu pot fi considerate se observă, că concurenții cu calcul general mai puțin de cât „bun” nu pot reflecta la acest ajutoriu și că ceteris paribus sunt preferiți cei din clasele superioare.

Tot până la termenul amintit sunt obligați și tinerii cari în anul trecut au fost primiți la „Masa studenților”, să-și prezenteze testimoniuul școlar pentru anul expirat și certificatul de înscriere pe anul curent școlar.

Sibiiu, 30 August 1902.

„Albina”

institut de credit și economii.

NOUTĂȚI

Personal. Din prilejul ședințelor reprezentanței fundațiunii *Gozsdu* au sosit la Sibiiu, încă de Joi, Preasfinția Sa episcopul Nicolae Popea, Ilustritatea Sa Dr. Iosif Gall membru al casei magnaților, Ilustritatea Sa cav. I. Puscarin, septemvir în pensiune, deputatul dietal George Serb, domni Avram Berlogea jude la curie și Dionisie Foynar jude de tablă, membri ai reprezentanței, și protopresbiterul iero-monach Genadie G. Bogoevici, parochul gr.-or. din Budapesta (secretariu al reprezentanței), cari împreună cu membrul din Sibiiu al reprezentanței, P. Cosma, au ținut sub presidiul Înaltpreasfinției Sale metropolitului Ioan Metianu ședințe Joi, Vineri și Sâmbătă. Dintré hotărârile luate în aceste ședințe dăm la alt loc cele ce se refer la stipendistii fundațiunii.

De la Asociațiune. Ministrul ung. de comerț cu ordinațiunea Nr. 45612 din 21 Iulie a. c. a încuviințat membrilor Asociațiunii, cari vor participa la adunarea generală din 14 și 15 Septembrie a. c., beneficiul de a călători cu preț redus pe liniile căilor ferate de stat și ale celor administrate de stat, și anume pe clasa I. cu bilet de

clasa II, pe clasa II. cu bilet de clasa III. și pe clasa III. cu $\frac{1}{2}$ bilet de clasa II. Aceste bilete, cari se vor libera la nume prin prezidiul Asociațiunii, sunt valabile și pentru trenurile accelerate. Pentru comunicațiunea de vecinătate însă nu se pot întrebuiți.

Membrii Asociațiunii, cari doresc a se folosi de acest beneficiu, sunt invitați a se anunța la biroul Asociațiunii (Sibiu strada Morii Nr. 8.) până cel mult în 10 Septembrie a. c., ca să li-se pōtă libera biletul de cale ferată. În scrisoarea de anunțare se se alature (în marce postale) 50 fileri pentru acoperirea speselor biroului. Sibiu în 1 Septembrie 1902. Biroul Asociațiunii.

Stipendistii fundațiunii Gozsdu. Sâmbătă și-a terminat ședințele reprezentanța fundațiunii Gozsdu, întrunită în Sibiu. Din hotărârile luate în aceste ședințe amintim că dintr-o fostii 140 stipendisti a sters 14, cari parte au absolvat, parte nu au cerut să li-se susțină stipendiul și pe mai departe. Stipendistii noi au votat 34, într-o care două de câte 500 corone cu condiția, ca stipendistii să locuiesc în colegiul Eötvös din Budapesta. Suma disponibilă a fost 65.800 corone, care a fost distribuită înțregă. — Pentru-ca reprezentanța să fie în curent cu purtarea stipendistilor, a hotărât, ca în fie-care oraș unde studiază stipendistii de ai fundațiunii, să concredă unui încrezut al ei inspectarea și controlarea tinerilor atât în ce privește diligența în studii, cât și în ce privește purtarea afară de școlă.

Schimbare la școlă de cadeți. Locotenent-colonelul Wilhelm Mehlbeller, care în decurs de patru ani a condus cu multă înțelepciune și tact școlă de cadeți din Sibiu, este împărțit comandant de batalion la regimentul de infant. Nr. 62, care se întregese în Murș-Osorhei, ear' acum se află în Viena. Drept distincție pentru rezultatul strălucit, dovedit în decursul timpului la școlă de cadeți, Maj. Sa i-a oferit „crucea pentru merite”. Bărbat simpatic și drept fiind, s'a bucurat de stima tuturor celor ce l'au cunoscut. Înainte de plecare a adresat în fața colegilor profesori de la școlă părintelui militar Ioan Broju cele mai măgulitoare cuvinte pentru interesul ce l'a arătat și rezultatele obținute, ear' cu ocaziunea vizitei de despărțire i-a înmănat portretul cu subscrierea proprie, drept dovadă de stimă și colegialitate. Maj. Sa a numit comandant al școlii pe căpitanul din gr. 2 de infant. Francisc Ivanovici, bărbat recunoscut pe terenul științific.

Premii pentru expoziția industrială din Sibiu. Dr. Vasile Dan, avocat în Sibiu, având în deaprobe considerațiune scopurile frumoase, urmărite de reuniunea română agricolă și de cea a meseriașilor români din Sibiu, prin arangierea expoziției industriale (de meserii și manufactură), a creat pentru expoziție două premii, cari se pōrte numele seu și se se distribuie: primul de 10 cor. pentru cel mai frumos covor, confecțiune proprie țărănească, și al 2-lea de alte 10 cor. pentru lucrul cel mai deservit spus de un meseriaș lăcătuș. Asemenea și S. Moldovan, director al ziarului „Tribuna”, a pus la dispoziția comitetului arangiator al expoziției economice și industriale ce se va ține aici în Sibiu, 20 corone în aur, cu cari se fie premiata cea mai succedă lucrare de tapetărie.

Protopresbiter al Iliei. Vineri (16 August st. v.) s'a făcut alegerea de protopresbiter al tractului Ilia, în locul fostului ppresbiter Avram Păcurariu, trecut la nou înființatul tract al Hunedorei. Dintr-o trei candidați majoritatea voturilor (35) a întrunit-o preotul Avram P. Păcurariu, paroch în Luncrēm. Candidatul G. Oprea, paroch în Hunedora, a avut 11 voturi, ear' preotul P. Șinca un vot. Rămâne acum, ca consistoriul să întărească pe cel mai vrednic dintr-o ei. Actul alegerii a fost condus de comisariul consistorial protopresbiterul asesor Mateiu Voilean.

† Tisza László. Săptămăna trecută (Joi) a răposat în Gmunden, în urma unei apoplexii de inimă, Tisza László, în etate de 73 ani. Într-o patru trați (Tisza Domokos, poetul, Tisza Lajos, care pentru reconstruirea Sege-dinului fusese numit conte și care cu învoire preînaltă adoptase la titlul său de conte pe fiii lui Tisza Kálmán zdrobitorul de naționalități, Tisza Kálmán, și acum răposatul László) răposatul a fost cel mai în vârstă. În revoluție a fost oficer de husari și a fost rănit grav în lupta de la Moór. Contele Tisza István, fiul fostului ministru-prezident, e răposatului și nepot de frate și și ginere.

Burii pentru limba lor. Nu de mult s'a ținut în Courtrai un congres al Burilor, în care secretariul de stat Reitz a ținut un discurs foarte vehement, îndreptat contra ten-

dinței Euglezilor de a impune Burilor limba engleză. Guvernatorul Milner declarase unui general bur, că în Africa sudică numai o singură limbă are să fie și naturală că aceea e cea engleză. La acesta Reitz a răspuns, că nici cel mai puternic tiran de pe fața pământului nu va fi în stare să realizeze acesta, pentru-că nu există putere pe pământ care să pōtă împedea o națiune în a-și vorbi limba maternă. Reitz și-a terminat discursul cu exprimarea credinței în Provedința divină, care va da ascultare blăstămuriilor invocate de Buri asupra opresorilor.

Comasările în Cincul-mare sunt terminate încă din anul trecut. Cereri de rectificare au intrat de tot puține, socotind vastul hotar. Sașii din țera Bârsei, Hălchiu, Codlea și Ghimbav, cari în timpul din urmă s'au înmulțit foarte, caută pământ de lărat la Cinc și nu plăcă la America, de unde cei mai mulți se reîntorc schilodiți. Au arândat de la mai mulți proprietari sași pământ și cultivă cu deosebire napi de zahar, pe cari îi lăferază pentru fabrica de zahar de la Bod. Sunt oameni muncitori, deștepti și cruțatori. Românii din Cinc pe lângă economia de câmp au început a cultiva economie de vite, care pare a fi destul de rentabilă. Acum le merge bine, lipsă au însă de un al doilea învățator, edificiul școlar fiind destul de frumos și spațios. Credem, că nu preste mult omenii vor veni la convingerea, că instituirea unui al doilea învățator trebuie dusă la îndeplinire.

De ale recoltei. Precum ni-se serie din Calbor, com. Târnava mare, anul acesta se pōte socoti într-o cei mijlocii în privința bucatelor. Grâul, de-și cam rar, căci l'a stricat încă în primăvara o insectă până acum necunoscută, a fost bun la fruct. Cucuruzul numai pe alocure se va cōre, dacă va da Dzeu o toamnă bună. Ovēs este în abundență, ceea-ce și esplică scăderea prețului. Fân nu s'a făcut prea mult, de-și primăvara ne da speranțe mai mari. Omenii mai pricepuți, cari cultivă trifoiul, lăuterna și mazărichia, au făcut nutreț bogat. Viile promit o recoltă bună și dacă timpul va fi favorabil, și vinul va fi escelent.

Băile de la Rothov, lângă Cincul-mare, a căror apă tămăduitoare este înregistrată într-o cele dintâi din monarhie, vor fi reedificate în stil mare. Concurența mare din anul acesta a dovedit necesitatea reedificării. Planul e făcut și materialul adunat astfel, că pe anul viitor într-o seculare păduri de stejari dintr-o Cinc și Rothav se va ridica majestuos noul stabiliment balnear.

Turcul lui Kossuth. Cetim în ziarele ungurești că la tãmbăul din 19 Septembrie, când patrioții vor serba împlinirea sutei de ani de la nașterea lui Kossuth Lajos, va asista și turcul Bego Mustafa, locuitor pe insula Ada-Kaleh (lângă Orșova). Turcul acesta a fost luntrașul care a cărmuit luntrița pe care în 1849 Kossuth Lajos, după capitularea revoluționarilor la Világos, a trecut Dunărea fugind în Turcia.

Peregrinagiu la mănăstirea Hodoș-Bodrog. În legătură cu cele publicate în numărul de Joi despre primul peregrinagiu al credincioșilor noștri din Munții-Apuseni la mănăstirea Hodoș-Bodrog, ni-se mai raportază următoarele: De-și de la Abrud până în comitatul Timișului, unde e situată mănăstirea, sunt câteva sute de chilometri, totuși s'a aflat un frumos număr de peregrini (aproximativ 200) cari se se supună acestei oboșeli pentru a afla mângăiere și recreare spirituală. În presăra sfinței sērbători a „Schimbării la față”, la intrarea pe teritoriul mănăstirii peregrinii au fost întâmpinați de părintele archimandrit A. Hamzea, egumen al sf. mănăstirii, și de ceilalți părinți ieromonachi. Părintele archimandrit i-a întâmpinat cu o vorbire frumoasă, în care a accentuat însemnătatea peregrinagelor poporului la sfințele locașuri. A doua zi s'a oficiat sânta liturgie și maslu, ear' mulțimea de credincioși s'a mărturisit și cuminecat. La liturgie a cântat corul din Abrud și Abrud-sat compus de băieți și condus cu deplină dexteritate de părintele Gomboș. La finea sfinței liturgii părintele archimandrit Hamzea a ținut peregrinilor adunați o instructivă cuvântare despre însemnătatea sērbătorii Schimbării la față, arătând și dovedind cu exemple luate din viață, că numai urmând cuvântului descoperit al lui Dumnezeu, ținând strins la biserica strămoșească, păzind cu rigore sfințele așezăminte ale ei, putem să ajungem la bunăstare și fericire.

„Femeile țărance române din Ecica-română”, la stăruința vrednicului paroch Valeriu Magdu de acolo, au expedat la adresa dlui Victor Tordășianu, president al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, anume pentru expoziția industrială, o ladă de lucruri țesute și confecționate de mâinile țărancelor noastre din Ecica (comitatul Torontal). Într-o lucrările de totă frumusețe se găsește covore de pat cu prețul de la 40—80 cor.; covore pentru

divane (otoman) cu prețul de 80 cor.; covor de masă, covor pe sub masă cu prețul de 130 cor.; străți ieșcane, cătrinte ieșcane, ciupage (camison) și brēne ieșcane, în total 29 bucăți cu prețul total de 1000 cor. — Obiectele sunt însoțite de o descriere interesantă a lucrărilor și se vor pune în vânzare. După totă probabilitatea lucrările harnicilor Ecicane se vor espune și înainte de expoziție în galanarele și vitrinele magaziiilor de modă din Sibiu.

Post de învățătoriu. Pentru școlă confesională gr.-or. rom. din comuna Ohaba-Forgaci, protop. Belințului, diecesa Aradului, se caută un învățătoriu harnic. Concursul expiră la 1/14 Septembrie c., în care zi se va face și alegerea. Salariul e acceptabil, ear' locuința foarte frumoasă. Petițiunile concurenților vin adresate protopresbiterului Gerasim Sērb, în Belincz, Temes-megye. Se cere, ca reflectanții să mergă în comună, pentru a-și arăta desțeritatea în cântare și tipic.

Siguranță publică în Dobrițin! Luni după amiază a sosit la Dobrițin („Roma” calvinilor unguri) calfa de lăcătar Mōdra Béla și întârziind la petreceri a plecat târziu în noapte și s'a caute sălaş. Un polițist l'a agrăit și i-s'a oferit că l' conduce el la sălaş bun. După un timp ore-care polițistul a cotit spre drumul ce duce la grădinile din afară de oraș. Acolo a înhățat de grumazi pe Mōdra și l'a amenințat cu ucidere dacă nu-i va da banii. Bietul fecioraș de frică s'a lăsat să l' despōie frumusele de bani și de altă ce avea la el. După aceasta ispravă polițistul a luat-o la fugă, lășând pe străinul acolo în drum. Dimineța însă Mōdra a făcut arētare la poliție.

Glorificatorii duelului. Cam pe la începutul anului locotenentul Hildebrandt, din armata germană, omorise în duel pe soțul unei femei cu care fusese prins în flagrant delict. Ucigașul a fost osândit la închisōre grea, din care zilele trecute a scăpat în urma grațierii. Camerații sei i-au făcut primire cu mare alai, i-au eșit înainte la gară chiar cu escortă de onore, apoi au arangiat banchet în onorea lui. Au pățit-o însă. Căci tribunalul militar i-a tras la răspundere pentru glorificarea unei fapte criminale; pe doi căpitani și pe un locotenent i-a degradat și șters din lista oficerilor, ear' pe oficerul de cavalerie care condusesse escorta de onore, drept pedepsă l'a transferat la furcerii (tren). Vicecolonelul Veith și majorul Siegerhof au fost somați de la loc mai înalt, ca imediat să se cēră pensionarea. Alții au scăpat cu pedepse mai ușore. Toți cei pedepsiți au fost rechiamați de la manevre.

Trei mii de Grigorjeve. La oficiul de înștiințări din Petersburg săptămăna trecută un om cerea să i-se dea adresa unei femei Grigorjev. I-s'a răspuns că în Petersburg există trei mii de femei cu numele patronimic Grigorjev, într-o cari 96 cu numele de botez Anastasie, 106 Alexandra, 31 Varvara, 195 Eudochia, 103 Catarina, 44 Elena, 205 Maria, 84 Natalia, 57 Olga, 150 Paraschiva, 78 Pelagia și 81 Tațiana. De unde se știe deci amplotiați numitului oficiu, că dintr-o atâtea Grigorjeve pe care a nume voesc s'o afle întrebătorul? — Dar' nu numai numele Grigorjev e așa de bogat reprezentat în capitala imperiului rusesc, ci și alte nume patronimice. De pildă: Ivanov sunt peste zece mii, și tot atâtea sunt și cei cari răspund la numele Stepanov.

Scrisori de mulțămire sosesc zilnic; și acesta este cea mai bună dovadă de efectul nelătecut al aparatului electro-magnetic R. B. Nr. 86967. Lăsăm să urmeze aci o scrisōre adresată d-lui Albert Müller Budapesta V. Vădășz utca 45/V. Mult onorate d-le Müller. Am onōrea de a-ți face cunoscut, că aparatul d-tale are un foarte bun efect; nevasta mea, care a suferit mai mult de 15 ani de reumatism, de când întrebănteză aparatul d-tale R. B. Nr. 86967 se simte foarte bine. Pentru care lucru îți comunic cea mai sinceră mulțămire a mea. Cu totă stima Wendelin Marcu Zsabya.

De-ale meseriașilor.

În 15/28 Iulie anul trecut, cu prilegiul închiderii expoziției industriale profesionale din Sebeș, arangiată de Reuniunea meseriașilor și comercianților de acolo „Andreiana”, reprezentanții meseriașilor și comercianților români, — erau prezenți din 8 centre: Sebeș, Brașov, Sibiu, Seliște, Poiana, Mercurea, Orăștie și Alba-Iulia, — s'au întrunit într-o conferență intimă pentru a se sfătui împreună despre cele-ce sunt a se întreprinde întru îmbunătățirea sorții meseriașilor noștri.

Acastă conferență, după mai multe desbateri, pe lângă că și exprimase dorința de a se înființa o fōie specială pentru meseriași și comercianții noștri, de a se eda anuare și a se aranja expoziții locale din partea singuraticelor reuniuni, aduse și hotărîrea de a se compune o statistică a tuturor meseriașilor și comercianților români din patrie, ca apoi pe baza datelor câștigate a lucra la aflarea căilor și mijloacelor celor mai potrivite și mai neapărate pentru desvoltarea și perfecționarea meseriașilor și comercianților la noi.

Cu executarea acestei hotărîri a fost apoi însărcinat Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, fiind numit „Comitet central executiv al tuturor reuniunilor de meseriași din patrie”.

Pētruns de însemnătatea misiunii ce i-s'a dat, Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” în această calitate cu datul de 25 April n. a. c. a adresat pe calea publicității o rugăminte cătră toate reuniunile de meseriași din patrie, activate și în alcătuire provizorică, ca să trimită numitului comitet câte un raport amēnunțit despre activitatea lor, în care să fie evident toate lucrările sēvșite de ele în decursul anului trecut, 1901; să cuprindă numărul meseriașilor (măestri, sodali și elevi) aflători în localitate; soiul meseriilor reprezentate și al celor ce nu au reprezentanți, dar' cari s'ar bucura de trecere în localitate și în împrejurime; mai departe a arăta pe lângă lucrările întreprinse de reuniune și de meseriași și cele ce de dorit ar fi să se întreprindă în folosul desvoltării meseriașilor noștri și în fine arătând dacă meseriașul nostru este în înaintare sau în decădere: pentru cazul din urmă a visa la mijlocele, ce ar fi să se aplice pentru delăturarea relelor, ce stau în calea desvoltării.

În urma acestei rugăminti până acum au sosit rapōrte din partea reuniunilor din Sebeș, Seliște și Cluj.

Conținând aceste rapōrte date de interes obștesc, la însărcinarea comitetului, îmi iau voie a le prezenta pe scurt în următoarele.

„Reuniunea meseriașilor și comercianților din Sebeș „Andreiana”, înființată de trei ani, la finea anului 1901, număra 47 membri ordinari (comercianți, măestri și sodali) și 56 membri ajutători; membrii ordinari plătesc o taxă anuală de 4 cor., cei ajutători cel puțin 1 cor. Averea reuniunii la 31 Decembrie a fost de 2173 cor. 86 fil., și adevă: a) averea în bani 1492 cor. (în număr 121'66 cor., fondul neatacabil 1053 62 cor., fondul vēduvelor și orfanilor meseriașilor și comercianților din Sebeș și jur 259'37 cor., fondul disponibil 8'58 cor., fondul pentru expoziții 43'43 cor. și taxe restante de la membri ordinari 6 cor.); b) mobilier, steag și utensilii 599'80 cor.; c) bibliotecă 81'40 cor. Biblioteca avea 65 numeri; față de anul 1900 arată un sporiu de 34 numeri.

Va urma.

I. Apolzan
notar.

Pētrunși de adēncă durere aducem la cunoștință, că domnul

MIHAIL HAGER

privatier

în etate de 63 ani, Luni în 1 Septembrie n. la 5 ore a. m. după grele și îndelungate suferințe a trecut la cele eterne.

Osemintele pământesci ale scumpului defunct se vor depune spre vecinică odihnă Mercuri în 3 Septembrie n. la 3 ore d. a. de la locuință, strada Schewis Nr. 2, în cimiteriul evanghelic A. B. din Sibiu

[165] 1—1

Jalnica familie.

Declinăm cu mulțămită visite de condolență.

Primul institut de pompe funebre concesionat din oficiu Victor Borger.

Nr. 369/1902.

[161] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Blășeni Criș se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu postul de paroh sunt cele fașionate în cota B, pentru întregirea celei din preoțesci de la stat.

Concurenții au a-și așterne suplicile instruite în ordine subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis și după prealabilă încunoștință a protopresbiterului se pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra, și a cuvânta.

Brad la 12 August 1902.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Zarandului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Nr. 398/1902.

[160] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățătoriu din Toplița-română protopresbiteratul Reghinului se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful român”.

a. Emolumentele împreună cu acest post sunt: 600 corone plătitibile în rate lunare decursive de câte 50 corone din aloziul comunal, 80 corone pentru ținerea în curățenie a școlii, cuartir în natură și lemne de focărit.

b. De la concurent se recere a fi absolvent de IV. clase gimnaziale, diplomă de învățătoriu de la Consistoriul Arhidieceșan din Sibiu și diplomă de examenul din limba maghiară.

Învățătorul ales va fi obligat în fie care duminică și sărbătoare a ține strănă la utrenie, liturgie și vecerne, ear' aceia cari vor dovedi că sunt apti a instrui și un cor pentru biserică, vor fi preferiți, ear' în cas de nu s'ar afla un atare concurent se întruiesc condițiile de mai sus, oficiul protopresbiterial, și rezervă dreptul de a institui și pe anul următoriu postul de învățătoriu în mod provisoriu.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta suplicile lor la subscrisul oficiu în termenul indicat instruite conform legii în vigore.

Reginul-săsesc la 8 August 1902.

Oficiul protopopesc al Reghinului în conțelegere cu comitetul parohial din Toplița-română.

Galacteon Șagău
protopresbiter.

[158] 1—3

Concurs

pentru întregirea postului de capelan în parohia de clasa I-a Galați din protopresbiteratul greco-oriental Bistrița, înființat de Prea-venerabilul Consistoriu cu ordinul din 20 Martie. 1901 Nr. 2623 B. lângă parohul Iacob Briciu de acoloa cu termenul de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu postul de capelan sunt în înțelesul ordinului suscitată jumătate din toate venitele parohiale.

Concurenții au a-și înainta suplicile instruite cu documentele recerute pentru parohiile de clasa I-a în termenul deschis la oficiul protopresbiterial greco-oriental al tractului Bistrița.

Galați, în 24 Maiu, 1902.

Oficiul protopresbiterial greco-oriental al tractului Bistrița.

Simion Monda
protopop.

Nr. 665.

[153] 3—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de învățătoriu la școlă noastră din Brăzești, protopresbiteratul Lupșei, devenit vacant în urma des-facerii școlii acesteia de comuna Sartăș, pe baza rezoluțiunei Preaven. Consistoriu archid. dto 18 Iuliu a. c. Nr. 7082 școl., se escrie concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de învățătoriu sunt: din repartitie de la popor 300 cor., ajut de stat votat 300 corone, precum și cuartir liber și lemne de foc.

Doritorii, de a ocupa postul, cererile instruite cu documentele necesare conform normelor în vigore — le vor așterne în termenul deschis subscrisului oficiu protopresbiterial și se vor prezenta înainte de alegere, pe lângă previa înștiințare aici, și în comună, pentru a-și arăta desteritatea în cântări și tipic și a face cunoscință și cu poporul.

Ofenbaia, 5 August, 1902.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Lupșa, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Gan.
protopresbiter.

Nr. 620/1902

[156] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători de la școlile comunelor mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișorei, se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Hașfalău**, cu salariu anual de 600 cor. cuartir și lemnele necesare de foc.

2. **Saschiz**, cu salariu anual de 600 cor., și anume: din repartitie de la popor 500 corone, 100 corone din cassa alodială cuartir și lemnele necesare de foc. Clericii absolvenți la acest post vor fi preferiți.

3. **Nadeșul-săsesc**, cu salariu anual de 600 cor., și anume: 200 cor. prin repartitie de la popor, — pentru destul de 400 cor. s'a făcut rugarea, a se da din partea statului ca întregire, cuartir și lemnele necesare de foc.

Reflectanții la aceste posturi, cu îndatorirea a provede instrucțiunea școlarilor de la 6—12 și de la 13—15 ani, și a ține în Dumineci și sărbători strănă în biserică se și așternă petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigore, subscrisului oficiu protopresbiterial până la termenul indicat cu îndrumarea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cele rituale, — preferindu-se cântăreții buni.

Sighișóra, în 8 August 1902.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter.

Nr. 164/1902

[157] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului vacant de paroh în parohia Boșorod de a III. clasă din tractul Hațegului prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu postul de paroh sunt cele fașionate în cota B. la întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Concurenții se și trimită cererile concursuale cu documentele recerute prin regulamentul subsemnatului oficiu protopresbiterial și se se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare în parohie înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a celebra și a cuvânta.

În conțelegere cu comitetul parohial. Oficiul protopresbiterial gr. or. al Hațegului.

Titu V. Gheaja.
protopresbiter.

Nr. 589/1902.

[138] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători de la școlile comunelor mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișorei, se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Ferihaz**, cu salariu anual de 600 cor., cuartir gratuit în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

2. **Hendorf**, cu salariu anual de 601 cor și 68 fileri, și anume: în bani 328 cor. și 88 fileri, în naturalii 220 cor. 80 fileri, de la stat 52 cor.

3. **Zoltan**, cu salariu anual de 600 cor. prin repartitie de la popor, cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

4. **Criș**, cu salariu anual de 600 cor., din cari 166 cor. din cassa bisericeii, 434 cor. de la stat, cuartir, grădină și lemnele necesare de foc.

5. **Meșendorf** (filie). cu salariu anual de 600 cor., și anume: 460 cor. de la stat, 140 cor. din cassa alodială, cuartir, grădină și lemnele necesare de foc.

Învățătorul din Criș e deobligat a instrui, până la întregirea salariului de la stat, pe săptămână două zile și copii din filia Plöșter pentru care va primi o remunerațiune anuală de 100 corone.

Cuincuenaliile pentru posturile învățătoresci de sub Nrii 2, 4 și 5 sunt asigurate.

Reflectanții la aceste posturi au îndatorirea a provede instrucțiunea școlarilor de la 6—12 ani și celor de la 13—15 ani și a ține în Dumineci și sărbători strănă în biserică, și a conduce cântările liturgice, se și așternă petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigore, subscrisului oficiu protopresbiterial până la termenul indicat, cu îndatorirea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cele rituale, — preferindu-se cântăreții buni.

Sighișóra, 25 Iuliu 1902.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter

Concurs.

Pentru întregirea e două posturi de învățători din protopresbiteratul Brașovului, parohia Hălchiu, cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Postul I de învățătoriu cu salariu de 600 cor., solvibil în 4 rate din aloziul comunal și cuartir liber în edificiul școlii.

2. Postul II de învățătoriu cu salariu de 600 cor., și anume: 360 cor. din aloziul comunal, ear' 240 cor. din repartitie de la popor. Pentru cuartir suma de 40 cor.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste două posturi sunt îndatoriați a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipicul bisericesc.

Suplicanții au se și înainteze suplicile la Oficiul protopresbiterial în termenul deschis.

Oficiul protopresbiterial al Brașovului în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Petrie
protopresbiter.

Nr. 554/1902.

[154] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățătoriu definitiv la comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Ungurașului se escrie concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Rachiș**, cu salariu de 600 cor. cuartir în edificiul școlii, grădină 400 org. și 4 orgii lemne din cari este a se încălzi și sala de învățământ.

2. **S. Măria**, cu salariu 504 cor. prin repartitie de la popor 40 ferdele maci de cucuruz; cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

3. **Stina**, cu salariul 600 cor. prin repartitie de la popor, cuartir în edificiul școlii și grădină.

Concurenții au a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică comunei respective spre a-și arăta desteritatea în cântări și a-și așterne cererile concursuale instruite conform legilor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Pavel Roșea
protopop.

Nr. 485/1902

[145] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători de la școlile elementare din comunele mai jos numite, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Teiu**, cu salariu de 600 cor. dintre care 220 cor. în bani ear' restul în naturale, cuartir și lemne.

2. **Bastea Holdea-Coșești**, cu salariu 300 cor. în bani ear' 300 cor. în naturale, cuartir și lemne.

3. **Rădulești**, cu salariu de 600 cor. din care 500 cor. în bani gata ear' 100 cor. în naturale, cuartir și lemne.

4. **Lapugliul inferior-Ohaba**, cu salariu de 600 cor. cuartir și lemne.

Cei ce doresc a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne rugărilor concursuale instruite conform legii subsemnatului oficiu protopresbiterial, în termenul deschis.

Cei buni cântăreți și cunosători de musică vor fi preferiți.

Dobra, la 20 Iulie 1902.

Oficiu protopresbiterial gr. or. al Dobrei în conțelegere cu comitetele parohiale.

Iosif Morariu.
protopresb.

Nr. 328/1902

[152] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători în comunele mai jos inerate din protopresbiteratul Bistrița, se publică concurs cu termenul de 15 zile de la prima publicare.

1. **Borgo-Rus**, cu salariu de 600 corone, cuartir și grădină de legume.

2. **Buduș**, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

3. **Blășfalău de jos**, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

4. **Caila**, cu salariu de 600 cor., cuartir și grădină de legume.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi se și trimită suplicile instruite conform normelor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Bistrița în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Borgo-Bistrița, în 30 Iulie, 1902.

Simeon Monda
protopresbiter.

Biblioteca „Bunul econom”

- Nr. 1. Nutrețurile ierbosă, cositurile (fânețele), prepararea fânului și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sămënța plantelor agricole și sămēnă-tul lor.
4. Ingrijirea plantelor în cursul vegeta-țiunii. — Recolta cerealelor.
5. Economia vitelor sau zootechnia gene-rală.
6. Agrolgia sau cunosterea pământurilor și mijlocele de a le îmbunătăți.
7. Agricultura generală — Lucrarea pământului (Plugul, Grapa, Tăvălugul și alte instrumente de mēruit pământul).

Prețul unui esemplar 30 fil. — Se pōte pro-cura de la

Librăria archidieceșană.

Povești

pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se pōte procura cu prețul de 1 coronă de la

Librăria Tipografiei archidieceșane.

In **Tipografia archidieceșană**
a apărut:

ACAFTISTUL

Preasantei

Născetore de Dumnezeu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . .	fl. — 85
jumătate până . . .	1.05
în piele roșie . . .	1.25
Ediția fină în piele neagră . . .	2.—
piele chagrin . . .	2.60
în mătase . . .	3.85

Se află de vëndare la

**Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.**

Important pentru fie-care om.

Desfacere totală cu prețul cel mai efim, numai cu fi. 2-95 o garnitură admirabilă din 14 bucați prețioase, ju-vaerice etc.

Important
pentru
fiecare om!

1 orologiu de busunariu, anker remontoir de nickel (la dorință argintat) cu capace gravate frumos, regulator precis, 3 ani garanție și cutie.

1 Lanț elegant panterat, suflat sau nickelat dimpreună cu acățator sistem parisian.

1 ac de cravată aurit cu imitație de Briliante.

1 pereche nasturi pentru manchete aurii marca „Garantie”.

1 garnitură nasturi aurii (botoni) pentru gu-leri și pepturi, constând din 5 bucați.

1 pereche de argint veritabil oficios gradați.

1 inel de aur cu pētră elegantă.

1 oglindă de busunar în cutie.

Acestea 14 prețioase și admirabile obiecte dimpreună cu orologiu remontoir anker se predau numai cu 2 fl. 95 cr. prin rambursare sau prin trimiterea înainte a sumei la firma: **Brüder Hurvitz**, casă de esport, **Krakau Stradom 17 (Oestr.)**

Neconvenind a le returna în 8 zile primind banii înapoi fără ca cumpărătorul să fie cu ceva pre-scurtat. — Cataloge bogat ilustrate cu tot felul de juvaericeale, se trimit gratis și franco. [62] 14—15